

Añul V. Aiud,

23 Martie 1929.

No. 12.

Amicul Şcoalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului şcolar, al Comitetului şcolar judeţean
şi al Asociaţiei învăţătorilor din judeţul Alba.

Apare săptămânal cu excepţia lunilor Iulie—August.

Un număr 3 lei.

Director: MARIAN SASU.

Prim colaborator: TOMA COCIŞU.

COLABORATORI:

. Aldea, Jer. Ciungan, I. Breazu, Const. N. Buzatu, I. Dobre, A. Duvlea,
P. Petringenar, A. Popa, Elena Dr. Stoianovici, I. Raica, I. Trifa, V.
Zdrenghea.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului d'ădăcic, iar pentru comitetele şcolare
şf part. 180 lei. Redacţia şi Administraţia la biroul Revizoratului şcolar — Aiud.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Două mentalităţi.

Pălrunderea şi utilizarea, ideilor pedagogice din orice vreme, ne duc la bune rezultate, numai prin dragoste şi râvnă.

Şi dacă nucleul rezultatelor, e bazat pe dragostea cu care s'a clădit ceva, nu ne îndreptăţeşte aceasta să spunem că dragostea, fără cultură, ne duce la acelaş rezultat.

În întregul ansamblu pedagogic, găsim aderenţii succesului prin dragoste şi nu prin forţă, sau presiune arbitrară.

... Să păşim 'nainte către tagma noastră şi să observăm cazuri, pentru lămurirea deplină a quintezenţei principiului amintit.

Între colegi cunoscuţi de mine, găsesc două exemple, bune de comparat.

— Cel dintâi, are un trecut de dăscălie considerabil. E omul care se laueă cu experienţa şi vrea progres în jurul său. Pentru a-şi ajunge ţinta, foloseşte

orice mijloace, poate fiind călăuzit de maxima lezuiților „scopul scuză mijloacele.“ Există însă, pe lângă râvna ce o depune pentru catedra sa și o cantitate indispensabilă de dragoste. Muncește, vrea nu lucru din dorința de-a avea mulțumirea sufletească până la sfârșit. Rutina l'a făcut, vorba aceea „să bată apa în piură“, ca niciodată să nu uite, procedeul vechiu al mecanizării.

Pretențiile lui sunt pur și simplu, erori bine vădite (cele din cazul al doilea). Însă, toate acestea le face, crezând premiselor judecății lui false. Asta e rezultatul pregătirii lui vechi, pe care el a uitat să o reînnoiască, acomodându-se cerințelor de azi.

E un om lipsit de cultura vremii și care ține morțiș la tradiția vechilor procedee.

— Al doilea un tânăr, cu o experiență neînsemnată și care de pe pragul școalei părăsite de curând, a împrumutat adevărul, că „școala se acomodează mediului și nu mediul școalei.“

Acțiunea lui e foarte holărâtă; să fie la nivelul vremurilor. Și în acest scop, adăugat dragostei și râvnei cu care muncește, îi stă ajutor cultura prezentă.

Privește în dreapta și'n stânga, alege de ici de colo, combină ce e bun și vrea progres fără mijloace condamnabile. Activitatea ce-o desfășoară, nu se restrânge între rutină și nua, ci transformă obișnuința într'o variație atrăgătoare.

Cu un cuvânt, e omul vremurilor, e omul nelipsit de cerințele prezentului.

. . . Să-i punem acum față 'n față.

Ambii sunt nelipsiți de dragoste și râvnă pentru progres. Le diferă însă procedeele.

Lucrul acesta e datorit, înapoierii unuia și celuilalt din credința maximei amintite, mediului-să ne acomodăm . . .

Omul nostru e celce adaugă dragostei, cultura sa. Înzadar cercăm altfel, rezultatul va fi nul. Ce e vechiu, era începutul, care azi nu mai are rost, iar dacă voim rezultate bune, să eschivăm brutalitatea și rutina, alegând sâmburele care dă rod, nu coajă.

Mijloace pentru a câștiga, cultura vremii, a progresului, a necesităților de azi, sunt destule: cetirea cărților pedagogice, (cele vechiu întâi, apoi cele de actualitate), a revistelor pedagogice și a articolelor în acest sens, ect.

— Adăugați deci lângă dragostea și râvna voastră și cultura, fără de care nu se poate concepe un progres și veți avea rezultatul dorit de cei mulți!

Henția Sever.

Fapte îmbucurătoare.

de Barbu Tib. inv.

Fapt îmbucurător simți atunci când s'a produs o schimbare de progres în felul de activitate, sau atunci când în urma activității desfășurate în vederea unui scop, valoarea activității depuse, dă valoarea rezultatelor.

Orcărei acțiuni îi urmează în mod natural o reacțiune, și de valoarea și intensitatea acelei acțiuni, depinde rezultatul faptului.

Vorbind despre faptele îmbucurătoare ce se relevează la sate unde noi prin activitatea noastră și a preotului, singurii intelectuali de rang ai satelor, apoi noi suntem cauza primă a rezultatelor.

Dela război incoace, de când s'a rezolvat în parte chestiunea personalului didactic, prin marele număr de absolvenți; această reacțiune se simte considerabil, în relevarea reacțiunilor progresive, a spiritului masselor pöporale.

Generației tinere de astăzi i-se observă o ascendență accelerată în manifestarea spiritului cultural, științific, artistic. Aceasta datorită pe de o parte firii și caracterului Poporului Românesc — caracter al Latinității, iar pe de altă parte ambiția și eforturile făcute de statul nostru de a ne ținea în limitele posibilității la pas cu lumea apuseană. Pe lângă această ambițiune a crescut și pretenția valorii proprii, dându-și prin aceasta seama: cine e, de unde a venit, unde trebuie să meargă, precum și țelul, sau idealul către care trebuie să tindă. Aceasta se poate observa din lucrurile și manifestările cele mai mici și poate de puțină însemnătate, căci așa se întâmplă cu orice fenomen spiritual, sau material; la începutul activității stângaciu, energie de prisos, mai apoi după ce se câștigă siguranță, îndemănare și antrenament, activitățile cheltuite în vederea scopului sunt bine determinate și distribuite.

Ca un rezultat al sfortărilor mediului fatal și involuntar, radierile excitațiilor spirituale și senzaționale, se resimt ca un progres de civilizațiune în pătura populației dominante.

Acest progres se resimte in mod accentuat la generația mai nouă. Nu mai găsești acea indiferență față de resorturile activității culturale; multiplele necesități a vieții sociale au făcut ca problemele culturale să capete o mai înaltă semnificație, promovând prin aceasta interesul propriu, atât de necesar ori cărui progres.

Interesul ce se depune astăzi scopului fericirii vieții, fac pe om constient de rolul și importanța covârșitoare a instrucțiunii ca om în societate. Vezi bucurie cum o bună parte din părinții copilului se interesează mereu de soarta școlarului făcând prin aceasta posibilă îndeplinirea operei instructive și educative dintre învățător și părinte.

Forma manifestărilor sentimentale și spirituale este mult evoluată, făcându-se în mai multă ordine și disciplină. Nu mai auzi vorbindu-se atât de mult de bătăi, or criminalități (excepție caracterelor ereditare).

Spiritul de asociație și cooperare se întărește tot mai mult în masa poporului.

Societăți de natură economică, comercială, industrială și de cultură socială, încep a se înființa rând pe rând, până și în satele cele mai mici impuse fiind de necesitățile imperioase ale timpului.

Se dă adevărată luptă de existență între spiritele generațiilor secolului, in raport cu progresul realizat de alte popoare din Apus. Asimilația progresului se face câte odată mai lent iar altă dată cu mai multă repeziciune, după cum mediul favorizează.

Avem totuși speranțe că drumul civilizațiunei parcurs de celelate popoare de neam Latin, in limite o să-l parcurgem și noi, căci doar de abia de un deceniu de când ne-am câștigat libertatea națională, căutăm a ne modela, a ne ține la pas cu lumea, cu manifestările culturale, adevărindu-se prin aceasta pe de o parte copacitatea de muncă a Poporului Românesc, iar pe de altă parte însușirile și calitățile sale spirituale.

Aceasta face să se adeverească tot mai mult importanța, și neperitorul viers al marelui poet D. Bolintineanu.

„Viitor de aur țara noastră are
Și prevăd prin secolii a ei înălțare”

Invățătorul ca factor politic.

Prin acest subiect, încerc să arăt felul cum inv. ar trebui să întrevadă cadrul politicii, la carul căreia vedem mulțimea înjugată dela opincă și până la vlădică. In ceiace voi căuta a expune nu am pretenția a impune părerea mea ca o lege, căreia trebuie să se supună cineva, însă las a se vedea, ceiace m'a determinat.

Ne găsim în secolul al XX-lea, secol ce pare a fi de mărire și care parcă caută a preciza gloria omenirii. Acest secol are onoarea fără nici o demonstrație a anunța o eră noaună, din pridvorul căreia meniți suntem a privi în viitor. Generația de azi deși trece prin clipe grele, dar se poate mândri căci sunt pline de măreție și vrednice de admirație. Omenirea acum mai mult ca oricând, în mersu-i evolutiv face mari salturi pășind maiestoașă pe ogorul progresului. Ea ridică și flutură stindardul pe care stau scrise atâtea doctrine, ce'naltă demnitatea omului prescriindu-i în acelaș timp mândria caracterului; de a nu mai fi numai un rob, ci căutând astfel a-l pune pe fiecare către punctul unde predomină idealul. Aproape nu-i zi, nu-i clipă în care să nu se anunțe lucruri noi sub soare, fapt care desigur ne uimește dar care pe dealtă ne bucură mult. Și dacă lucrurile stau chiar așa, noi care așteptăm o așa vreme noaună în acest secol de tranziție nu ne încumbă o supremă datorie, a-i pregăti sosirea? Credem că da! Numai o scurtă privire asupra popoarelor ce târâte de civilizație și cu aspirații în viitor, ne va certifica pe deplin că nu este unul măcar a nu fi aruncat în vârtejul democratismului. Inșă, acest democratism ce caută a îngadui orcărui element fără deosibire de strat social de a lua parte la conducerea statului, bine înțeles direct sau indirect, să nu uităm că-i cere totdeodată și o pregătire pentru a corespunde acestei inalte chemări; aceia de a se conduce individul prin sine însuș contribuind astfel cu puținului de putere a iuții mișcarea progresului. Iar în această privința spre a da câștig de cauză atât tendinței individului cât și a nației din care el face parte pentru a-și ajunge idealul, ideal ce totdeauna e așa de îndepărtat vom vedea că'n sânul masei poporului chemată este și aci menirea invățătorului.

E vorba de o adiere a acestui spirit de democratism, adiere ce nu numai că pare, dar de care cu adevărat este chiar călăuzit și poporul român. Iar această adiere în a ei boare, a semănat și seamănă o mulțime de reforme și prefaceri sociale. Intre multe altele tot în spiritul vremii, ea lansează și votul universal a reformă absolut necesară, dar din diferite cauze tot pe atât de rău înțeleasă și se explică de ce. Fapt care tocmai deaceia a făcut ca zece ani de zile, acest popor să facă numai experiență politică, iar de cele mai multori să dea greș. Și nici

vorbă că-i destul de trist a privi cum pre escuitori în apă turbure, care după acest război au fost la număr mai mulți ca oricând, acei care n'au muncit în viață pentru intelect, caracter și viitor. Acestea n'au cătat decât pe toate de a-și sconta viitorul prin exploatarea neștinții mulțimii, făurindu-și astfel din politică o armă spre a purta războiul vieții cu cât mai multă ușurință, servindu-se în acest clip de mijloace neoneste și destul de rușinoase.

Pe lângă aceștea cu drept de cetățean și mai îndreptățit a fost chemat și învățătorul de a lua parte la această măreață operă. O chemare pe cât de frumoasă tot pe atât de merituoasă. Căci cine altul din cei care reprezintă vulgul, ar fi înțeles mai bine necesitatea ei? De ce avocatul, de ce crășmarul și orcarea alt funcționar public și cum de multeori chiar ciurugurile societății, care n'au nici-o legatură cu sufletul poporului să le fie lăsată mână liberă a revărșa astfel prin demagogie, boală ce au contractat-o toate partidele politice spre a-și apăra interesele de partid și care nu fac altceva decât a otrări cu acest lichid al sepiei sufletele zădărniciind truda și munca învățătorului? Nu sunt de părere a se răpi cuiva un drept ce cu jertfa sângelui, cu vârful săbii și cu prețul vieții din acest războiu s'a câștigat; Dar sunt pentru a se stăvili atunci când este rău întrebunțat. Căci, or-ce s'ar zice dar poporul care nu se ocupă de astfel de chestiuni politice, el nu va putea niciodată să-și aleagă pe oamenii de stat acei gânditori politici absolut necesari, ce sortiți sunt a-i împleti și conduce destinele.

Dar în această politică corpul învățătoresc nu trebuie să intrevadă decât o mobilizare pe un timp de... atâta vreme cât durează maneyra sau războiul și devremece acest războiu a încetat prin felul de a-și înțelege individul drepturile și datoriile, adică chemarea lui în stat, de remarcat ar fi dorința ca aceștia singuri, să se demobilizeze rămânând fiecare la vatra sa adică la școală și vom vedea de ce. În primul rând știm că menirea inv. este de altă natură nu de a fi agent electoral; al doilea de ce tocmai el omul care se pretinde conștient și liber pe acțiuni, să fie unealtă pusă în mâna cutărui sau cutărui partid politic spre a-l folosi ca pe un instrument orb? Cu atât mai mult nu înțeleg faptul, când legea așa cum este îl declară inamovibil în postul său, unde trebuie să rămână constant și consequent, afirmând ceiace este și ar trebui să fie în sine însuș fiind apărat de fluxul și refluxul celei dintâi. De ce această tagmă s'ar pune coadă de topor politice, când aceasta este o prea vastă carte, ce citindu-i printre rânduri păcăleşte și mulți se înșeală? Avem sub ochi destule cazuri! Sunt figuri mărețe a căror umbră ar fi rămas nemuritoare, dacă această hidoasă politică așa după cum azi își frământă jocul, nu le-ar fi întins mreje și nu i-ar fi tăvălit în tina în care se sbat necăpătuiții și cucuvaele acestui neam,

ce în miopia lor le vedem căutând o cocoțare și o însușire de bunuri ce pe alte căi nu le merită.

Și atunci, învățătorul trebuie să vadă puțin mai obiectiv. El mai mult ca oricare să înțeleagă, căci nu cu așa elemente un neam poate progresa, poate să se ridice; nu, mai degrabă îl așteaptă o prăbușire, o retrogradare cu pași repezi, când destinele îi ajung a fi conduse de oameni care să nu corespundă. Deaceia inv. trebuie să caute pe cât îi stă în putință, a duce o politică conștientă de convingere și de folos obștească, iar nu de interes personal. Cu alte cuvinte politica lui să rezumă la o coeducație politică a individului și nimic mai mult. Și această ocazie i se prezintă din belșug în felul cum noaua școala ni-l oferă pe copil cu vârsta de 7—18 ani, care copriind cei mai de preț ani pentru războiul vieții. Instrucția și educația copilului ce-i se face în aceste două perioade, a copilăriei și adolescenței îi pun o bază și-l pregătesc a pași format în societate. El în acest caz, nu va mai fi fulgul purtat de zefir la cea mai mică adiere și va fi omul pătruns de ideal, pătruns de sine însuș.

Iar felul cum această politică a fost înțeleasă și dacă s'a înțeles așa fiindcă nu s'a putut înțelege altfel, căci împrejurările au fost de așa natură s'o lăsăm pentru acei care încă n'o înțeleg, dar nici prin ea nu se vor mai căpațui. Căci așa după cum vremea dă ghes la toate, va da ghes și mântuirilor. Mult nu va trece și-i vom privi cum valuri, valuri vor pluti scurgându-se pe apa sâmbeti și atunci nici vorbă, nu vom avea de ce mai jindui.

În deziderat după câte mi sa pare inv. nu este un necăpațuit și nu politica l'a făcut ceia ce este după cum nici politica nu-l ține în slujbă, ci el prin muncă, prin el însuș. Așa dară, de ce n'am căuta după câte vedem a isgoni o astfel de politică rău înțeleasă din sânul școalei, spre a lăsa acest sfânt locaș neîntinat? Făcând astfel și scăpând-o de acest jug nesuferit, ea va putea lucra și numai atunci se va putea numi cu drept cuvânt pârghia ce a săltat și va sălta soarta neamurilor civilizate. Da! înțeleg să continuăm a face și politica actuală, dacă n'am avea ce face și am sta cu brațele încrucișate; însă, devremece poporul nostru are atâtea lipsuri, situația ne impune a schimba nord-sud la așa busolă, făcând pe cât să poate să apară și a neamului român auroră.

Deci noi cei dintâi să înțelegem a fi oamenii vremii, să muncim înțelegându-ne rolul în prezent în interesul neamului; căci aceasta este singura cale și cel mai bun mijloc de a ne ridica și a putea vedea un viitor.

Const. N. Buzatu.

Partea oficială.

Toate ordinele și circularele, ce se vor publica în partea aceasta revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștientos de către cei vizati.

No. 1021—1929.

Obiect: „Amânarea conferințelor generale“.

În temeiul ordinului Onor. Minister No. 31.072—1929. Vă facem cunoscut, că conferințele generale fixate în vacanța Paștelui se amână între 1 și 3 Septembrie 1929.

No. 813—1929.

Obiect: „Sămânță de viermi de mătăsă gratuită“.

Vi se face cunoscut copia adresei Casei Școlaelor No. 8752—1929 și Vă invităm a ne comunica urgent dacă doriți a obține gratuit astfel de sămânță:

„Avem onoare a vă face cunoscut că Casa Școlaelor ca și în anii precedenți voește a procura din fondurile sale sămânță de viermi de mătăsă dela stația sericicolă Băneasa-Ilfov.

„Ne veți arăta în maximum 20 zile, dacă în județul Dvs. aveți învățători sau învățătoare cari voesc să se ocupe cu creșterea viermilor de mătăsă, în regiuni prielnice pentru aceasta. Ne veți înainta lista lor cu arătarea localității respective. Ne veți recomanda maximum 5 persoane de județ.“

„Sămânța va fi împărțită fără plată învățătorilor și mai ales învățătoarelor cari împreună cu elevele din ultimile clase voesc să facă această cultură. Veți exclude pe cei cărora li s'a mai dat în anii precedenți. Pentru Administrator (ss) G. N. Ionescu.

No. 1018—1929

Obiect: „Anunțarea sedințelor cercurilor culturale.“

Data ședințelor cercurilor culturale trebuie să fie comunicată și dlor subrevizori de control respectivi. *Revizor: M. Sasu.*

ȘTIRI.

* *Comitetele școlare sunt rugate cu stăruință să ne achite toate abonamentele restante și curente.*

* *Rugăm pe domnii învățători și comitetele școlare să ne anunțe, când nu primesc revista.*

* Vacanța paștilor se începe în 23 I. c. orele 10 a. m. și aurează până Luni, după Dumineca Tomii.

* *Poșta Redacțiunii.* Dlui **I. B.** în **L.** Vă primim cu plăcere oferta, Articolul trimis se va publica în numărul viitor.